

Advies Windpark Spui

provinciaal adviseur

ruimtelijke kwaliteit

in zuid-holland

Advies Windpark Spui

AV-PAZH-17

16 november 2015

Aanleiding

Provinciale Staten hebben besloten tot het opstellen van een provinciaal inpassingplan (PIP) voor de realisatie van een windpark in de gemeente Korendijk (Hoeksche Waard). Het gaat om de opstelling van een aantal windturbines langs het Spui tussen de kernen Nieuw Beijerland en Piershil.

In het kader van het PIP wordt een milieueffectrapportage opgesteld, waarbij de effecten van een aantal varianten worden beschreven en gewaardeerd. De varianten onderscheiden zich naar de vorm van de opstelling (gebogen of rechte lijn), naar het aantal (4-6) en de grootte van de turbines.

Aan de provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit is om advies gevraagd ten aanzien van de voorliggende varianten.

Advies

Op basis van de informatie uit de concept m.e.r. en de gemaakte visualisaties kom ik tot de volgende adviespunten.

Lange lijnen langs het water

De huidige generatie windturbines zijn van een maat en schaal die vragen om een regionale plaatsingsstrategie. De impact van een opstelling overstijgt immers ruimschoots het lokale schaalniveau. Zuid Holland hanteert een plaatsingsfilosofie waarbij o.a. aansluiting wordt gezocht bij de (grootschalige) scheidslijnen tussen land en water. Vanuit die optiek wordt de buitenrand van het eiland Hoeksche Waard, en daarmee deze locatie langs het Spui, als geschikt voor windenergie aangeduid. Het Spui zelf is overigens een betrekkelijk bescheiden water, vergeleken met de Oude Maas (noordrand) en vooral het Haringvliet / Hollands Diep (zuidrand). Een opstelling van windturbines moet hier dan ook niet al te letterlijk de grens tussen land en water volgen, maar in een treffende lijn de hoofdrichting van de rand van het eiland markeren.

Samenhang

Vanuit de ambitie lange lijnen te maken is het spijtig dat initiatieven zich veelal beperken tot slechts enkele turbines (meestal 4 a 5). Hierdoor ontstaat versnippering en komen echt betekenisvolle opstellingen, die tot nieuwe kwaliteiten kunnen leiden, niet van de grond. Ook voor de locatie langs het Spui geldt dat het aanbeveling verdient op een landschappelijk grotere schaal te komen tot een samenhangende opstelling. In de wetenschap dat in de (nabije) toekomst er aanvullende locaties voor wind op land noodzakelijk zullen zijn en daarbij naar verwachting ook locaties in de omgeving van dit initiatief in beeld zullen komen is de samenhang hiertussen een belangrijk aandachtspunt.

Ik adviseer dan ook een doorkijk te maken naar mogelijke toekomstige opstellingen langs het Spui en daarbij in beeld te brengen hoe deze elkaar mogelijk kunnen versterken. De mogelijkheid tot versterking en onderlinge samenhang zou ik vervolgens laten meewegen in de keuze voor de plaatsingsvariant.

Recht versus gebogen

Een belangrijk onderscheid tussen de gepresenteerde varianten betreft de opstelling in een gebogen danwel in een rechte lijn.

Een rechte lijn, van identieke turbines op gelijkmatige afstand, leidt tot een rustig beeld, dat vanuit elke hoek in principe herkenbaar is als lijn met een bepaalde oriëntatie. De visualisaties van het Windpark Spui tonen dit ook aan.

Een gebogen lijn kan onder bepaalde voorwaarde eveneens een krachtig beeld opleveren; echter vooral wanneer er sprake is van een (zeer) lange lijn in een flauwe bocht. Wanneer de lijn korter wordt en de bocht 'scherper', neemt de herkenbaarheid van de vorm van de opstelling af en wordt het beeld onrustiger. De visualisaties laten zien dat hier voorgestelde boogopstelling van 6 turbines te kort is om te overtuigen als boog en daarmee juist leidt tot een onduidelijker en onrustiger beeld dan de rechte lijn.

Met betrekking tot de voorliggende varianten adviseer ik dan ook de voorkeur te geven aan de opstelling in een rechte lijn.

Ik verwacht daarbij dat een rechte lijn tevens betere aanknopingspunten biedt voor samenhang met eventueel toekomstige locaties, zoals benoemd bij het voorgaande punt. Het 'in lijn brengen' van mogelijke locaties kan daarbij wellicht leiden tot een verschuiving of hoekverdraaiing van de rechte lijnopstelling zoals die nu voorzien is.

Abe Veenstra
provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit zuid-holland

Geraadpleegde bronnen:

Concept Milieueffectrapportage PIP en omgevingsvergunning Spui, Bosch en van Rijn, 30-10-2015
Visualisaties Windpark Spui, Bosch en van Rijn, 11-11-2015
Windpark Spui, landschappelijke beoordeling, Royal Haskoning, 2002

provinciaal adviseur
ruimtelijke kwaliteit
in zuid-holland

Abe Veenstra

Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
t: (070) 441 68 06
e: a.veenstra@pzh.nl
website: www.pazh.nl